

Hrvatska literatura zamotana u kvizu

S lijeva: Jelena Tyran i Adrijana Markon Jurčić su peljale kroz kviz

Četvrtak, 21. oktobra, je Hrvatski centar u Beču priredio drugo izdanje svoje programske ljestvice CENTAR.KVIZ, ov put na temu hrvatske i gradišćanskohrvatske književnosti. Na priredbu je došlo oko 150 ljudi.

BEČ – Kako se zove prva hrvatska novinarka i poznata književnica ka je pokrenula časopis za žene u Hrvatskoj?*) To je bilo samo jedno od ukupno 33 pitanja u vezi s hrvatskom i gradišćanskohrvatskom književnošću. Jur po drugi put – prvi put početkom 2020. ljeta – je mladi ženski tim Centra, Adrijana Markon-Jurčić, Jelena Tyran i Nika Račić, sastavio šaroliko putovanje kroz hrvatski jezik. Kod prvoga izdanja su stavile težišće na jezična pitanja. Ov put su organizirale CENTAR.KVIZ u sklopu austrijsanskoga literarnoga festivala »Austrija čita – Mjesto sastanka biblioteka« i se po tom posvetili književnosti.

Moderatorice večera, stručnjakinje za hrvatski jezik Adrijana Markon-Jurčić i Jelena Tyran, su po kratkom uvodu peljale malu kolo kroz pitanja. Na stolčiću uz nje su poredale knjige, čiji sadržaji su se pojavili u pitanji. Mala runda igračić i igračev je morala unesti svoje odgovore u priredjen list na stoli. Čuda puti je ov postupak izostao. Runda se je smijala. Zadnja opcija: Ganjati odgovor. U takovi slučajji je

Jelena Tyran neumorno ponavljala: „Ove knjige imamo sve zgora u biblioteki.“ Veće olakšanje se je čutilo pri zvučni primjeri. Postoji naime i dost pjesam, ke su završile u neki poznati hiti, a te je publika izgleda jur već puti čula. Oliver Dragojević je jačio o zelenoj grani s tugom žuta voća, stihe, ke je koč napisao poznati hrvatski pjesnik Tin Ujević. A i *PAXI* imaju oglašbenu pjesmu u programu: Stihe jačke „Zauvijek ti“ je napisao Petar Tyran, iako se to ne zna, *PAXE* barem prepoznaje publika veljek.

Da sudionice i sudionik na koncu ne bi morali čekati dokle su pročitali knjigu iz biblioteka i da bi priredba bila poučnoga karaktera, su se odgovori skupa diskutirali. Svaka je mogla reći svoje iskustvo, a Adrijana Markon-Jurčić je onda uvadila, ča stoji iza pitanji

i dodala ku-tu zanimljivu štoricu. Marija Jurić Zagorka, ova poznata novinarka i iskani odgovor na gore navedeno pitanje, da je naime djelala tada u redakciji časopisa *OBZORA*. Pokidob je bila žena, nije smila biti vidjena i navodno imala kamricu odvojenu od druge redakcije i urednikov.

Publika je zainteresirano slušala. U opuščenoj atmosferi su se sudionice i sudionik smile onda same ocijeniti. Onde se je onda moglo i argumentirati (već u šali), ne bi li znanje ime-na Marija bez odgovarajućega prezimena jur bilo pol boda vridno.

(Sara Karall/uredn.)

CENTAR.KVIZ: (gradišćansko)hrvatska književnost

(pitanja su sastavile: Tereza Grandić, Adrijana Markon Jurčić, Nika Račić, Jelena Tyran)

1. Kad se mnogo malih složi, Tad se snaga stoput množi, A to znači da smo jači, Kad se skupimo u zbor. Mala iskra požar skriva, Kap do kapi rijeka biva. Hajde zato svi u jato, Kao vrapci živ, živ, živ.“ Ova pjesma, čiji autor je Arsen Dedić, provlači se kroz dječji film snimljen prema romanu autora Mate Lovraka:
2. Kako se zove prva hrvatska novinarka i poznata književnica koja je pokrenula prvi časopis za žene u Hrvatskoj?

3. U svojem drugom romanu je Bela Schreiner opisao svoje doživljaje u Drugom svitskom boju. Po kom šahovskom potezu, ki je ujedno i bio vojna operacija u Drugom svitskom boju, je nazvao roman?

- A. Opatijska inačica
- B. Kraljeva indijska
- C. Skok konjića
- D. Damin gambit

4. Ki dva suvrimeni pjesnici živu u istom selu i su rodjeni u razmaku od dvi ljeta?

5. Film »Kazneni udarac« snimljen je prema djelu trenutno najpopularnijeg hrvatskoga spisatelja Kristiana Novaka. Riječ je o romanu:

- A. Ciganin, ali najljepši
- B. Brdo / C. Črna mati zemla
- D. Minuta 88

6. „S tom vojsko(m) prejako(m) Oloferne greduć./Asiri(j)om jur svom prošal biše hituč./I sve svaršiti vruć, da mu ne bude ukor./ča veli kralj moguć Nabukodonosor.“...citat je iz poznatog hrvatskog epa koji je napisao književnik poznat i kao „otac hrvatske književnosti. O kojem djelu i kojem književniku je riječ?

Tereza Grandić, Sofija Hajsan i Vera Buranić su formirale grupe pri kvizu

➔ **7.** Ku živinu se po Miloradićevoj poznatoj pjesmi ne smi goniti s vrta?

A. krt / B. jež / C. miš / D. zec
8. Branko Ćopić autor je poznate knjige za djecu...

9. Ku od sljedećih pjesam nije napisao farnik?

A. Proste pjesme (Augustin Blazović)
B. Šime dobro sime (Ivan Blažević)
C. Naš jezik (Mate Meršić Miloradić)
D. Gradišćanski Hrvati (Anton Leopold)

10. Čuli ste Miroslava Krležu koji čita ulomak iz svojeg romana u kojemu je glavni lik Emerički. O kojem romanu je riječ?

11. Kako se zove prva tiskana knjiga na (gradišćansko)hrvatskom jeziku?

12. *Gle malu vočku poslije kiše: Puna je kapi pa ih njiše.*

I bliješti suncem obasjana, Čudesna raskoš njenih grana. Al nek se sunce malko skrrije, Nestane sve te čarolije.

Ona je opet kao prvo, Obično, jadno, malo drvo.

Kako se zove ova pjesma i tko je pjesnik?

13. Ka pjesma hrvatskoga pjesnika, ku je Doroteja Zeichmann dan pred pisanjem čitala kasno u noć, je uticala na nju?

„*Katkada kasno u noć*“ (Doroteja Zeichmann)

Vi ste krpali i šupali, majka katkada i kasno u noć

Vi ste prebiralali fržon, grah i orihe, majka katkada i kasno u noć

Vi ste čihali perje, majka katkada i kasno u noć

Vi ste ponekad i čitali, majka katkada i kasno u noć

a ja se samo vozim u Beč i najzad dan za danom

misec za misecom

ljetu za ljetom

i mislim na Vas, majka katkada i kasno u noć

14. Kada su objavljeni, „*Smrti grijesi feminizma*“ (1984.) izazvali su pravu buru reakcija u Jugoslaviji. Bila je to prva knjiga jedne od pionirki feminizma na našim prostorima:

A. Slavenke Drakulić
B. Dubravke Ugrešić

C. Ivane Sajko
D. Rujane Jeger

15. „*Zelenu granu s tugom žuta voća*“ uglazbio je Zdenko Runjić, otpjevao ju je Oliver Dragojević, a tko ju je napisao?

A. August Šenoa
B. A. G. Matoš
C. Vladimir Nazor
D. Tin Ujević

16. Ki pokojni romanopisac iz Dolnje Pulje je napisao roman „*Čuška*“?

17. „*O lijepa, o draga, o slatka slobodo / Dar u kom sva blaga višnji nam Bog je do...*“

Koje djelo Ivana Gundulića završava ovim stihovima, poznatima i kao „*Himna slobodi*“?

A. Osman / B. Dubravka / C. Suze sina razmetnoga / D. Pjesni pokorne kralja Davida

18. Autor Nikola Benčić pisao je o povijesti književnosti gradišćanskih Hrvata u dvije knjige. Koji su naslovi knjiga, odnosno koja vremenska razdoblja pokriva ka knjiga?

Književnost gradišćanskih Hrvata od.....do

Književnost gradišćanskih Hrvata od.....do

19. Po kom prerano preminulom gradišćanskohrvatskom književniku je dostala ime Centar.Biblioteka?

20. Prva žena članica HAZU je: A. Ivana Brlić-Mažuranić
B. Marija Jurić Zagorka
C. Slava Raškaj
D. Milka Trnina

21. Njegova posljednja pjesma „*Nokturno*“ završava stihovima „*Željeznicu guta već daljina*“. On je:

A. Tin Ujević
B. Dragutin Tadijanović
C. Antun Gustav Matoš
D. Dobriša Cesarić

22. „*Der Regenbogenfisch*“ je diči hit autora Marcusa Pfistera. Kako je naslov knjige o ovoj poznatoj ribi u prevodu na gradišćanskohrvatski, a kako u standardnom hrvatskom?

23. „*Ptići i slavuji*“ je naslov najvažnije dvojezične antologije suvrimenoga gradišćanskohrvatskog pjesništva. Na ki je jezik prevedena i kako se zove prijevod?

24. Kako se zove blog na kom je moguće pročitati veliki dio

gradišćanskohrvatske poezije?

A. Ivanov blog
B. Johannov blog
C. Jivin blog
D. Hannesov blog

25. „*Balada iz predgrada*“, koju je uglazbio Hrvoje Hegedušić, poznata je pjesma jednog od naših najboljih pjesnika:

A. Dragutina Tadijanovića
B. Tina Ujevića
C. Dobriše Cesarića
D. Vesne Parun

26. U jednoj anketi koju je *JUTARNJI LIST* proveo među 40-ak istaknutih teoretičara, povjesničara, glumaca, redatelja i ostalih izabran je za najbolji hrvatski roman svih vremena:

A. „*Povratak Filipa Latinovića*“ Miroslava Krleže
B. „*Kiklop*“ Ranka Marinkovića
C. „*Travnička hronika*“ Ive Andrića

D. „*Mirisi, zlato i tamjan*“ Slobodana Novaka

27. Gdo je uglazbio i izveo pjesmu Petra Tyrana „*Zauvijek ti*“?

28. Pred kratkim su izdane tri diče knjige s povidajka o Franji autorice Christine Nöstlinger na gradišćanskohrvatskom jeziku. Gdo je zaslužan za prevod iz nimškog?

A. Theresa Grandits
B. Matthias Wagner
C. Katarina Tyran
D. Julian Himmelbauer

29. Pjesme pod naslovi „*Budi tiho*“ i „*Soleni poljubac*“ napisala je pjesnikinja mladjega narašćaja iz Gerištofa, rođena 1985. Kako se ona zove?

A. Zrinka Kinda
B. Ljubica Čenar
C. Romana Schweiger-Domnanović
D. Julija Schweiger

30. Najpoznatiji hrvatski renesansni komediograf bio je poznat po nadimku Vidra. O kome je riječ?

31. Kada je smrt drugi put došla po tetu Katu? (Smrt, Mate Meršić Miloradić)

32. „*Ki nosi ne prosi*“ zbirka je narodnih poslović poznate gradišćanskohrvatske autorice:

A. Julije Schweiger
B. Ane Šoretić
C. Doroteje Zeichmann
D. Katarine Tyran

(*rješenja vidi zboka*)

Marija Jurić Zagorka

ODGOVORI:

1. Vlak u snijegu
2. Marija Jurić Zagorka
3. Skok konjica
4. Ewald Höld & Jurica Čenar
5. Črna mati zemla
6. »Judita« – Marko Marulić
7. Krt
8. Ježeva kućica
9. Gradišćanski Hrvati (Anton Leopold)
10. Zastave
11. Duševne pesne autora Grgura Mekinića (1609.)
12. Vočka poslije kiše, Dobriša Cesarić
13. Dragutin Tadijanović
Dugo u noć,
u zimsku bijelu noć
Slavenke Drakulić
14. Tin Ujević
15. Mate Kočiš
16. Dubravka
17. XVI. stoljeća, 1921. 1921., danas
18. Franjo Rotter
19. Ivana Brlić-Mažuranić
20. Antun Gustav Matoš
21. GH »Šarica«, SH »Riba duginih boja«
22. engleski,
23. »Hawks and nightingales« Ivanov blog
24. Dobriša Cesarić
25. »Kiklop« Ranka Marinkovića
26. Grupa PAX
27. Tereza Grandić i Julijan Himmelbauer
28. Romana Schweiger-Domnanović
29. Marin Držić
30. Po škurini, po noći
31. Ane Šoretić
- 32.